

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Ponedeljni števec se prodaja po 3 nov. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števec po 5 nov. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. Ocene: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, emigracije, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utrojlivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 2-20, za pol leta Kren 2-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rekipel se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števec 18.

Polno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „EDINOST“

sklicuje

javni shod

in sicer

za DANES, 29. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani

„Gospodar. društva“ v Šklednju

Dnevni red:

„Ljudsko štetje“.

Z ozirom na velevažnost teh shodov, vabi podpisani na obilno udeležbo.

ODBOR

Polit. društva „Edinost“.

OPOMBA. Za napovedani shod v Barkovljah se ne nedelje ne more vršiti radi nepredvidljive sprejete; zato se sklicuje v posebnim naznanilu za prihodnji teden.

BRZODAVNE VESTI.

Iz delegacij.

DUNAJ 28. Odsek za unanje stvari avstrijske delegacije je nadaljeval razpravo o bosanskem kreditu. — Del. German je zahteval podpor za ustanovitev privatnih šol. — Del. Nemec je izjavil, da je Avstrija Bosno in Hercegovino pač okupirala in potem anektirala, ne pa kultivirala, kajti rešila ni niti agrarnega vprašanja in dvignila kulturni nivo prebivalstva. Najbolji dokaz je naraščajoče izseljevanje kmečkega prebivalstva v Turčijo. Govornik je izjavil želje in priporočila delavcev Bosne in Hercegovine in izjavil, da bodo socijalni demokrati glasovali proti tej postavitvi. — Del. Cwilinski je govoril o šolskih razmerah v anektiranih provincijah in je priznal znamenite vspehe kurzov za analifabete. Nato sta govorila del. Renner in skupni finančni minister Burien. Poslednji je govoril dve uri, nakar je bila seja zaključena.

Češko-nemška pogajanja.

PRAGA 28. Deželno in državnozbornski poslanci državnozbornih, naprednih in nacionalne stranke so na današnjem posvetovanju izrazili, da so dosedanjí vspehi nemško-čeških sporazumskih pogajanj koristili le Nemcem. Popolnoma nedopustno je, da se nacionalno-politična komisija brez dovoljenja deželnega zbora podaljšuje za tri tedne in da ni bil sklican plenum deželnega zbora, čeprav je komisija svoje delo že dovršila in so Čehi pokazali preoblično spravljenosti.

Skupščina zahteva torej, da se nemudoma skliče plenum deželnega zbora, ki naj takoj prične razpravljati zakon o manjšinskih šolah, zakon o varstvu narodnih manjšin sploh in zakon o deželnem volilnem redu, o uporabi jezika pri državnih oblastnih in o ustanovitvi višjega upravnega sodišča za Češko. Meji temi stvarmi in predlogami o spremembi deželnega reda in o uporabi deželnega jezika pri avtonomnih oblastnih naj se stavi junktum. Predlog, da se takoj odpokliče delegacije obeh strank iz narodnopolitične komisije je bil zavržen z 8 proti 6 glasom.

PODLISTEK.

Hrepenenje.

Ljubavna zgodba.

Neskončno sočutje je bilo v njenih očeh...

Delten je skomignil z ramama:

„V življenju je človek večkrat, nego mi je ljubo, vzdržavan od kakega norca!“

„Ali hočeš pustiti me stati tukaj zunaj?“ je vprašala Iduna.

„No, pa pridi notri, ker si že ravno tu!“ je spregovoril on obotavljaje.

Pustil jo je mize sebe.

„Vrata naravnost, prosim!“

Srce jej je bilo, ko je položila roko na ključ, kakor da stoji pred razodetjem Deltenove največje tajnosti in najglobokeje notranjosti.

Nekakim čustvom lahke groze je prestopila prag...

Koroški deželni zbor.

CELOVEC 28. Posl. Berger je poročal o deželnem proračunu za l. 1911. Na generalni debati je posl. Grafenauer predložil več pritožb Slovencev, mej temi, da ni noben zastopnik Slovencev izvoljen v odseke. Povišanje davka na žganje smatra govornik za opravičeno. Zakonski načrt o deželnem kulturnem svetu prezira interese Slovencev, ker jim ni odkazana specijalna sekcija. Letos predloženi zakonski načrt glede uvedbe zakona o šolskem nadzorstvu prezira drugo narodnost v deželi, ki jej ni dana možnost, da bi bila zastopana v deželnem šolskem svetu, ako ne pride v deželni šolski svet člen, ki ga ima določiti vlada. Sploh imajo Nemci na Kranjskem več pravice, nego Slovenci na Koroškem. Obsojati je ustanovitev štipendijev, sklenjenih od dežele, za vseučilišnike, ki obiskujejo slovenske kurze, ker se ni možno v kurzih naučiti slovensčine in ker bodo slovenski deželani, večji jeziku, izključeni po osebah, ki izidejo iz kurzov.

Otvoritev zasedanja bolgarskega sabora.

SOFIJA 28. Car je otvoril zasedanje sabora s prestolnim govorom, v katerem je poudarjal, da je novi položaj Bolgarije kakor neodvisne države naložil carju prijetno dolžnost, da je obiskal nekatere vladarje. To je bila želja vlade, ki je vidila v teh še ne dovršenih posetih ne le čin uljudnosti, ampak jim je prilagala tudi politično važnost. — Prestolni govor omenja kako je bil car v raznih prestolnicah, ki jih je posetil, slovesno vsprejet. Potem pravi dalje, da je Bolgarija z vsemi vevlastnimi v izvrstnih odnošajih. Vlada si bo z vsemi močmi prizadevala, da te odnošaje še utrdi in učvrsti. Prestolni govor omenja preobnovo kabineta. Car je izjavil, da ostane dosedanjí program nespremenjen ter končno našteva zakonske načrte, ki jih vlada predloži saboru in ki so večinoma gospodarskega značaja.

Z aeronavtične konference.

PARIZ 28. Mednarodna aeronavtična konferenca je enoglasno sklenila, da imajo počenši od 15. febr. 1911 biti v vseh državah enaki izpiti za dosego pilotnih diplomov.

Srbija.

BELIGRAD 28. V stanju prestolonaslednika Aleksandra ni nikake spremembe.

Otvoritev ruskih zbornic.

PETROGRAD 28. Državni svet in državna дума sta danes zopet pričela svoje razprave.

Kuga.

CARACAS 28. Tukaj so konstatirali dva nova slučaja kuge. Cerkve in šole so zaprli.

Nemška cesarska dvojica v Bruslju.

BRUSELJ 28. Cesar Viljem, cesarica Viktorija, princesinja Viktorija Luiza, belgijski kralj in kraljica so včeraj obiskali svetovno razstavo. Nemški cesar se je mudil več časa v nemškem oddelku.

Potres.

SEGEDIN 28. Potresni aparati so za beležili včeraj ob 3. uri 48 min. popoldne precej močan potres, ki je trajal 12 sekund.

Turčija.

CARIGRAD 28. Včeraj so obesili albanškega vodjo Azir Tosiko.

SOLUN 28. Na progi Skoplje-Drifefce je bil izvršen nov atentat z bombo in sicer

Bila je velika, a nizka soba, ki je dobivala svetlobo potom dveh rtastoobokanih oken. Med tema oknom je stala miza neizmernih dimenzij, ki sicer ni bila nikakoli pisalna miza, a je vendar služila kakor taka... Tam v nekem kotu je stala ozka, trda postelja; naokoli je stalo tudi par pletenih stolov, obloženih z napolodprtimi knjigami, raznimi manuskripti in risarjami. Okoliinokoli sten so bile postavljene stelaže — visoke skoro do podstropa — napolnjene z velikimi in malimi folijanti, ki nikakor niso bili urejeni ravno uzorno. Platnice so bile precej obglajene, in iz načina, kakor so knjige ležale, je bilo spoznati da so večkrat rabljene.

Nobenega tepiha preko pobarvanega poda, samo pod veliko mizo, pred oguljenim utisnjenim usnjatim stolom, je ležala mala, že popolnoma obrabljena siva koža. V kotu je stala mala pečica iz belih ilovnatih modovnic, katere vrata so bila odprta.

„Sedi tam na oni usnjati stol, dete, mej tem se jaz preoblečem v sosednji sobi; samo prosim, ne dotikaj se mi nobene stvari!“

„Ali smem samo vrata pri peči zapreti, to črno, zevajočo luknjo...?“

na tovrni vlak, prišedši iz Soluna. Stroj je bil lahko poškodovan, ranjen pa ni bil nihče. Nedaleč od stroja so našli suho baterijo. Atentat je povzročil veliko razburjenje.

Kolera.

RIM 28. V zadnjih 24 urah je v rimski pokrajini umrla za kolero 1 oseba, v napoljski pokrajini je obolelo 7 oseb, umrle so 4 osebe.

Budimpešta 28. Nizozemska kraljica-mati Ema je danes popoldne odpotovala v Haag.

Budimpešta 28. Bivši poslanec Jurij Nagy je bil danes od kazenskega sodišča obsojen radi razžaljenja velečanstva na 8 dni ječe. Obsojenec je prijavil vzklic.

Kodanj 28. Danes je umrl kodanjski župan in bivši socijalistični vodja Peter Knudsen.

London 28. Kralj in kraljica sta danes predpoludne odpotovala v Wood Northon posetit kralja Manuela in kraljico-mater Amelijo.

Madrid 27. Umrl je civilni guverner madridski, L. Canalejas, brat ministerskega predsednika.

Volitve v hrvatski sabor.

ZAGREB 28. (Priv.) Na današnjih splošnih volitvah v hrvatski sabor je bilo izvoljenih 33 kandidatov Hrvat-srbske koalicije, 15 Tomašicev, 12 franko-furtimešev, 10 pristašev dr. Mile Starčevića, 6 kmečke stranke (Radičevići), 2 srbska radikalca, Supilo (izven strank) v Delnicah, potrebnih je 11 ožjih volitev. Računa se, da bo na jutrnjih ožjih volitvah izvoljenih 6 pristašev vlade in 3 pristaši koalicije.

Javljamo Vam nastopne podrobnosti: V I. okraju zagrebškem je bil izvoljen ban Tomašić, v II. pristaš koalicije grof Kulmer, v III. franko-furtimeš Hrustić.

Od odličnih oseb koalicije so propadli: Badaj, Rojc, Šurmin, Banjanin, Gjaljski in Wilder. Proti Wilderju je bil izvoljen v Našičah bivši ban Pejačević, ki pa pride tudi v Novskem v ožjo volitev. Bivši podban Nikolić (člen koalicije) je v Ogulinu izvoljen, a v Karlovcih pride v ožjo volitev. Znamenit je rezultat v Varaždinu, kjer je člen koalicije Božo Vušković porazil vladnega pristaša Rorauerja. Sekcijski načelnik podban Čavrak je izvoljen, dočim je oddelni predstojnik Aranicki pal v obeh volilnih okrajih. Enoglasno sta bila izvoljena urednik reškega „Novega lista“ Fran Supilo in glavni urednik „Srbobrana“, Svetozar Pribičević.

Po mestu se je raznesla vest, da je na voličih v Garčinu došlo do prelijanja krvi. Ali potrjena ni še ta vest. Povsod drugod so se vršile volitve v miru in redu.

Češko - nemška pogajanja. Pomen sporazumljenja.

Praga, 25. X.

Za danes se pričakuje v stvari sporazumljenja odločitev: ali se reši ali se ne reši! Do danes so se zastopniki poravnali v vsem, težkoče jim delajo le še tri točke: § 32 a (deloma tudi b) § 38 in § 42.

Znano je, da Nemci hočejo biti popolnoma neodvisni od Čehov, pa hočejo zato, da se vse skupne oblasti razdelijo v dva jezikovno ločena dela. Čehi pa stoje na nepremakljivem stališču jednotnosti vsega

„Ravno zakuriti sem hotel, pa si prišla ti.“

„Zakaj... čemu delaš to sam?“

„Prvič, ker nočem biti od nikogar odvisen, in drugič, ker ne maram, da bi stopali v mojo sobo tuji, bodi iz navade, bodi pa po opravkih. Vsaka navada, ki veže kakega človeka na nas, veže istodobno tudi nas z njim; živeti pa — kakor jaz umevam besede živeti — se pravi: biti svobodno.“

Iduni sta se stisnili roki krčevito.

„Če pa je stvar taka, kako si se mogel vendar odločiti za poroko?“ je spregovorila počasi.

On jo je nalahno pobožal s prsti preko lica.

„Če bi ti sedaj tudi hotel pojasniti to, ne bi umela. Sicer pa, Iduna, zapomni si: še si svobodna! Vsak trenutek še lahko odstopiš, jaz te nočem siliti nikakor, in na noben način.“

Odkočila je nazaj:

„To se pravi, ti me osvobojaš! Ti se hočeš samo osvoboditi te vezi?... Reci!“

Obšel jo je grozen strah pred praznim, zevajočim — nič. Sedaj ni čutila uzde, za katero jo je vodil on, nič več in tudi ni

češkega kraljestva in torej nedeljivosti vseh deželnih centralnih oblastev v Pragi. Faktično sta deželni šolski in deželni kulturni svet že popolnoma ločena. Sedaj zahtevajo Nemci delitev deželnega odbora. O tem govori § 42, ki je torej pri teh pogajanjih najtrša kost, ki jo je treba zlomiti. Pogodili so se v toliko, da naj bi v vprašanjih, ki zahtevajo le eno narodnost, bila ta poslednja upravičena sama odločevati v tem. Gre tu predvsem za imenovanja uradnikov v deželnih zavodih, namenjenih le jedni narodnosti, in za šolske stvari. Čehi so na to že skoraj pristali, pa se boje za svoje manjšine v takozvanem zaprtim ozemlju, t. j. v ozemlju sredi Nemcev, ki je popolnoma odrezano od Čehov. Seveda bi bili tedaj Čehi v teh okrajih predani Nemcem na milost in nemilost. Zato zahtevajo Čehi sedaj, da se k vsaki seji take sekcije ene narodnosti dopušta zastopnik druge narodnosti, ki bo upravičen aplerirati na gremium deželnega odbora proti sklepu te sekcije.

Pomisleke imajo Čehi tudi glede ključa, po katerem naj bi se oddajale deželne službe (§ 32).

V § 38 se govori o „kurijatnem vetu“. Nemci zahtevajo namreč za posamične kurije pravico do vlaganja svojega „veto“ (prepovedi) proti eventualnim, njim nasprotnim sklepom. Gospodje, ki se zbirajo na ta posvetovanja v dosogo sporazumljenja, so gotovo zelo bistroumni, a doslej se še ni nobenemu posrečilo najti formulo, ki bi ugodila ob enem Nemcem, zahtevajočim veto, in Čehom, ki ga ne dopuščajo, oziroma ga vsaj hočejo ublažiti. Posebno da je dr. Baerenreither v sestavljanju takih formul prekosil svojo bistroumnost in potrpežljivost, ne da bi doslej imel zadoščenje vspeha za seboj.

Morda nam že jutrnji dan pokaže, da-li so te kosti pretirne, da bi jih mogli prelomiti zborujoči gospodje, ali pa da je bila njihova dobra volja močnejša?

Kdaj da bo zopet sklican češki deželni zbor na sejo, ni še gotovo. Prvotno je bil določen v ta namen včerajšnji dan, ponedeljek, 24. t. m.; ker pa pogajanja še niso došla do konca, odneslo se je na petek, 28. t. m. Dvomljivo je pa zelo, da bi se do tedaj še zedinili v vsem.

Zelo se mudi češkim radikalcem, ki zahtevajo, da se dež. zbor takoj zopet skliče k seji. Vendar je bil na seji čeških deželnih poslancev vsprejet predlog, da naj se s sklicanjem počaka do konca pogajanj.

*

Posledice sporazumljenja bi bile zelo važne. Krakovski „Czas“ se že boji, da pridejo potem na Dunaju Čehi na mesto Poljakov. Toda tudi po najboljšem sporazumljenju ostane med Čehi in Nemci na Češkem toliko odprtih vprašanj, da poteče dosti časa, predno se bo moglo govoriti o resničnem miru med obema narodnostima na Češkem.

Podobne bojazni ima „Agramer Tagblatt“, češ: ako se Čehi sporazumejo z vlado, bodo morali opustiti opozicijo in edina opozicija na Dunaju bodo potem še — Jugoslavlani. Današnji „Narodni Listy“ odgovarjajo na to: Naše prijateljstvo z Jugoslavlani korenini globokeje in ni odvisno od možne poravnave z Nemci v češkem kraljestvu!

Pripomba uredništva. Ker je bil gornji dopis spisan dne 25. t. m., torej pred štirimi dnevi, je naravno, da je danes že situ-

vedela, kam se jej je obrniti. Bala se je, da pade v brezdnost.

„Julij, ne muči me! Polna verujočega zaupanja sem prišla k tebi ravno zato, da bi se od tebe učila, in sedaj me pehaš proč od sebe...“

On je stresel z glavo:

„Uboga revica, ti hočeš biti zvezana, ti hočeš biti prisiljena! In jaz naj imam odgovornost...! Do sedaj se mi je posrečilo še samo eno — da sem vzbudil v tebi strah pred brezbriznostjo; in zdaj naj te vodim, naj te držim s silo!“

Umolnil je za trenutek, potem je stopil k Iduni čisto blizu, in jej položil obe roki na njeni rameni:

„Ali nisi prišla k meni za to, ker te je gnalo hrepenenje?“

„Da,“ je dihnila tiho.

„Je-li ljubezen, Iduna?“

„Molčala je.“

„Povej, je-li ljubezen?“

„Jaz ne vem...“

„In jaz ti pravim: ne, ni ljubezen; in hrepenenje, ki te je prignalo k meni, te bo gnalo tudi od mene.“

(Pride še).

vacija popolnoma druga. Mej tem je v vseh spornih točkah, o katerih govori ta dopis, že dosežen popoln sporazum med Čehi in Nemci, kakor smo ga konstatirali v včerajšnjem uvodnem članku. Ostaja le še zakon o manjšinskih šolah, o katerem se vrši razprava danes.

Slike iz Istre.

S Porečine 16. X.

V nedeljo dne 16. t. m. je došlo nekaj naših mladeničev v neko narodno gostilno v Fontani. Bili so veseli in so jeli pevati nedolžne pesmi. Na to je eden mladeničev vstal in izustil kratko zdravico navzočim. Za tem so še nekoliko pevali in se razšli v najlepšem miru in redu.

Nista minula še dva dneva za tem, kar je prišlo dotičnemu gostilničarju povabilo c. k. politične oblasti. Mož je šel v Poreč. Čim ga je uzrl politični komisar Hohenbüchl, je skočil proti njemu: „Fora la patente, fora la patente!“ — ne da bi oseplemu gostilničarju dal le besedico spregovoriti v opravičenje! Zastonj so bile vse prošnje. Širomak je skomignil z rameni in odšel, izjavivši le, da gostilna ni na njegovo, ampak na ženino ime. Par dni potem je dospela v Poreč gostilničarjeva žena, ki jo je ta gospod baron ravno tako osorno vsprejel in jej — brez daljšega razpravljanja — odvzel gostilniško dovoljenje!

Vse to se je zgodilo vsled denunciacije dobro poznanih — „avstrofilov“!

Vprašamo sedaj gospoda barona: iz kakšnega razloga je tako brezobzirno postopal z nedolžnim človekom? Zakaj mu ni dovolil vsaj toliko, da bi se bil mogel opravičiti ter mu predložiti — dejstva?! Čemu je kričal: „Fora la patente“?! Morda zato, ker so se v oni gostilni pevale nedolžne pesmi? Morda zato, ker je eden onih mladeničev izustil patrijotično zdravico? Morda zato, ker se je ob omenjeni priliki napivalo — Avstriji, sosebno pa še avstrijski vojski?! Morda zato, ker se je ob tej priliki govorilo proti irredentističkim aspiracijam, ki gredo za poitalijančenjem vse Istre, da se jo tako pripravira za mater Italijo?! Ali pa morda zato, ker se je vse to smatralo kakor nekako javno skupščino?!

Če je temu tako, pozivljamo gospoda barona, naj nam pojasni: kje so dokazi, kje so znaki zborovanja, kje dnevni red, kje vse — ostalo?! Ali pa meni morda g. politični komisar, da veže gostilničarja dolžnost, izganjati iz svoje gostilne vse Hrvate, čim so dali kako znamenje od sebe, da so — Hrvati?! Če je tako: zakaj pa obstoje v Fontani tri gostilne? Radi muh?!

Kakor vidimo, se pripravljajo v Istri nova progiranja. Kakor znak za to nehuje navedena afera biti le osebna afera gostilničarja in postaja stvar splošnega interesa slovenske javnosti v Istri. Ta novi slučaj meče luč na — pravičnost in nepristranost naših c. k. vladnih organov. Na priproste irredentistične klevete se progiranja najzvestej avstrijski podaniki, ki jim Avstrija po veliki meri dolguje svoje — življenje!

Šol nam ne dajajo, ampak drže nas privezane v tmino neznanja. Ako smo si sami zgradili kako šolo, potem nam politične oblasti ne dovoljujejo otvoritve teh s krvavimi žulji siromašnega naroda zgrajenih šol! En primer! Že dva meseca poprej, nego se je imela odpreti „Družbina šola“ v Novi vasi, je okrajni zdravnik dr. Donauberger izjavil, da si bo prizadeval z vsemi sredstvi, da prepreči otvoritev rečene šole. Morate vedeti, da se je rečeni gospod tako izjavil še tedaj, ko sploh še ni bilo znano: kje, v katerem lokal, v kateri hiši se ima odpreti ta šola! Petnajst dni poprej pa, predno je bila poslana v Novo vas komisija, je dr. Donauberger — ne da bi ga bil kdo klical ali poslal — šel v hišo g. Vlašiča (ker je bil Donauberger zavohal, da se ima šola odpreti v Vlašičevi hiši) ter mu velel, da ne sme prirediti nikakega lokala, ker da nima primerne sobe itd. itd.

Sedaj pa samo: zakaj se tudi Italijanom ne zabranjuje otvoritve raznih šol, da si bi se moralo čisto to storiti iz higijeničnih razlogov?! Pa naj se italijanska šola nahaja tudi v kakem hlevu, nikdo se ne postavlja proti temu. Samo za nas gospoda toliko „skrbje“, da bi nas kuga ne pomorila! Pa tudi, če bi lokal g. Vlašiča ne odgovarjal, ne bi nam smela politična oblast delati takih neprilic: že iz doslednosti in tudi radi dejstva, ker je namrečanje le začasno, dokler ne bo dograjeno novo šolsko poslopje. Vidi se, kako naši narodni nasprotniki spletkarijo, da bi nas mogli še nadalje izkoriščati in izsesavati in — po izgledu paragrafov — žive na tuje rame! Ali pazijo naj, da se ne — urežejo! (Zvršetak pride).

Agrarol in draginja.

Agrarne stranke poslanske zbornice nameravajo začeti energično akcijo v tem smislu, da se vlado prisili napraviti v najbližjem času v vseh krajih živinorejskih tuzemstva klavnice, ker je velikemu delu živinorejcev pod sedanjimi razmerami nemogoče, ali le težko spraviti svojo živino na centralni živinski trg, kjer je potem še

nevarnost, da ostane živina neprodana. S tem se upa otvoriti plodonosno polje za delovanje tudi centrali za vnovčenje živine, čez katero se agrarci jeze, da nič ne dela.

Vse to ni drugo, kakor švindel agrarcev. Meso je tako drago, ker je premalo živine. Temu pa ne bo odpomogla nobena centrala za vnovčenje živine in tudi ne tisoč klavnice. V interesu naše živinoreje bi bilo bolje, ko bi se odprlo vsaj za par let meje za uvoz tuje živine in mesa, da bi se mej tem stanje naše živine zopet nekoliko povisalo. Potem, ko bomo imeli zopet dovolj živine doma, naj se v božjemu imenu zopet zapre meja, ali pri sedanjih razmerah in pri sedanjem stanju naše živine je naravnost hudodelstvo, da se na tak način igra z živlenskimi interesi naroda. Mi smo povdarjali že opetovano in povdarjamo ponovno, da mora sedanji položaj dovesti v propast ne-le delavca in meščana, ampak tudi malega in srednjega kmeta, ki ima od vladajoče dragine mnogo več škode, nego koristi. Koristi ima edino-le par sto veleposestnikov in le obžalovati je, da se tudi takozvana slovenska ljudska stranka v velik škodo ogromne mase svojih volilcev izjavlja solidarno z veleagrarci, ki bi hoteli izsesati iz ljudstva kri in mozeg.

Važna politična debata v dalmatinskem dež. zboru.

V seji dalmatinskega deželnega zbora od minulega četrtka je prišlo do interesantne debate o razmerju med Hrvati in Srbi.

Posl. Prodan je najprvo zatrdil, da so Srbi krivi, ker ni prišlo do skupnega narodnega sveta. On da oboja klerikalizem, ali je nevarno napadati duhovnike, ker s tem trpi vera. Rekel je, da je Dante slavil moč papežtva.

Dr. Trešić je upadel: Ali ipak je Dante mnogo papežev poslal v peklo!

Posl. Kulišić je v ime srbske stranke izjavil, da se bodo Srbi složno s Hrvati borili za pravo Hrvatske, zapostavljajoč pri tem lastne interese.

Posl. Trumbić se je dotaknil češke resolucije, povdarjal njeno pravo značenje in važnost ter izjavil, da je to bil samostojen čin brez vsakega unanega vplivanja. Ko bodo vsi uvideli potrebo skupnega dela in pobijanja današnjega dualističnega organizma, se povrne politika češke resolucije. Oboja klerikalno gibanje, katero so nam prinesli od zunaj mladi nezreli doktorčki. Hrvatska stranka bo kakor narodna stranka pobijala to rastlino, ki je nevarna narodni politiki.

Dnevne novice.

Novi vojaški zakon. Vojni minister Schönaich je v delegacijah izpregovoril tudi o novem vojaškem zakonu, katerega se ravno kar izdeluje. Uvedena bo dveletna vojaška služba.

Za enoletno dobrovoljstvo bo odpravljena takozvana inteligenčna skušnja, s pomočjo katere je doslej vsakdo — tudi brez gimnazijske ali realne mature — lahko odslužil dobrovoljsko leto. To bo na vsak način hud udarec za vse one, ki so vzlic temu, da iz enega ali drugega vzroka niso mogli narediti srednje šolske mature — mogli na podlagi inteligenčnega izpita služiti samo eno leto. Temu pa bo ta neugodna posledica, da se bo naval na srednje šole, ki je itak že velik, še bolj večal, kakor je to kaj umestno zaznamovala „Arbeiter Zeitung“. Tudi častniški izpit na koncu leta bo odpravljen. Slednjič je vojni minister izjavil, se bo strogo gledalo na to, da so vojaštvo ne bo šikaniralo. Res, skrajni čas bi bil, da bi vojaški krogi enkrat spoznali, da so podrejeni vojaki tudi ljudje. Potem bi ne prišlo do slučajev a la Drenovšek, o katerem smo poročali včeraj. Hoče se tudi omejiti dvoje, ki spadajo pač v srednji vek, a ne v XX. stoletje. Ta zastarela institucija se je v armadi ohranila do današnjih dni in je skrajni čas, da se jo odpravi.

Novi avstrijski poslanik pri francoski vladi. Tukaj se govori, da bo naslednik umrlemu avstrijskemu poslaniku v Parizu Khevenhullerju imenovan grof Elemer Lonyay, soprog bivše avstrijske prestolonaslednice. To je pa malo verojatno. Bržkone bo za to mesto imenovan sekcijski načelnik v ministerstvu za unanje stvari knez Pavel Esterhazy.

Novi zaderski nadškof dr. Vinko Pulešić je došel dne 26. t. m. v Zader. — Jutri bo slovesno introniziran.

Domače vesti.

Italijani in „osar tutto!“ Italijanski listi Primorja kriče in sikajo kakor kače v precepu svoj strup na ves naš narod in na njega zastopnike, ker so preprečili razsipanje deželnega denarja za italijansko razstavo v Kopru. V tem piskanju in sikanju se hočejo tudi junaci, napovedovaje nam boj do skrajnosti (guerra ad oltranza). Ta svoj boj z nami mislijo seveda izvajati po Bartolijevem receptu: osar tutto! Videči, da so po novem deželnem redu zabarikadirani v deželnem odboru in deželnem zboru, si hočejo pomagati s tem, da so začeli v svojih novinah po svoje tolmačiti zakon o potrebnih navzočnosti jednega naših dveh deželnih odborov na sejah dež. odbora, čez, da sklepi deželnega odbora so veljavni

tudi tedaj, ako sta se naša odbornika oddaljila, ako sta bila le redno pozvana in da sta prišla.

To je zavijanje in pačenje jasnega smisla in namena one določbe deželnega reda, da ima namreč tudi manjšina dež. odbora gotovo mero moči. Po tolmačenju v italijanskih listih pa ona določba ne bi imela smisla in nobene praktične vrednosti.

Recimo, da sta bila naša odbornika redno pozvana in da sta prišla. Nepričakovano pa jim prihaja večina s kakim predlogom, na kateri nista bila pripravljena in s katerim ne soglašata. Kaj naj storita, če bi bilo italijansko tolmačenje veljavno?! Če se oddaljita, bo večina vse eno sklepala brez njih! Če ostaneta notri ju bo majorizirala! Kakov pomen bi imela potem ona določba v deželnem redu o potrebnih navzočnosti vsaj enega slovanskih deželnih odborov?! Nobenega! Mari pa se zakoni sklepajo v namen, da — nič ne pome-njajo?!!

Stvar je jasna: italijanska stranka je politično perversna, nemoralna, nepoštena. Niti meni se ne za dano besedo in slovesno vsprejete obveze. Kakor je nesramno prelomila kompromis z ugrabljenjem puljskega mandata, tako hoče sedaj po načinu švinderjev eskamotirati pravi smisel in namen določbe v deželnem redu o veljavnosti sklepov deželnega odbora. Kakor doslej, hoče doslej priznavati le eno pravilo — osar tutto!

Dobro jim odgovarja „Naša Sloga“: Počasi signorotti! Minuli so časi „quando Berta filava“! Ta način boja se ne bo več izvajal — brez nas. Odkrite, poštene politične borbe naš narod komaj čaka, ker je že dovolj ozlovoljen po natezanju kompromisnega odbora. Uverjen je, da se Italijani pogajajo z nami jedinele z namenom, da sebi pridobijo čim več koristi, nas pa da bi držali v mrtvilo! Z borbo mi samo pridobivamo. In le hvala Bogu, da so se razbila pogajanja za takov mir, kakor so ga hoteli Italijani!

„Piccolo“ in „brigantstvo“ ter „barbarstvo“ v Istri. — Po puljskem zmašilu „Giornaleto“ je „Piccolo“ posnel neko štorijsko o tatinski družbi, ki so jo te dni zalotili v Istri. „Piccolo“ pravi na to, da so nekateri kraji v Istri še zelo pobarbarjeni in bo treba velike energije, da se ono ljudstvo, ki je zelo zanemarjeno, popolnoma povzdigne. Ta „Piccolo“ stavek vsebuje največje hinavstvo, ki si je moremo misliti. Sicer pa: od kje kar naenkrat taka skrb za istrsko slovansko „barbarsko“ ljudstvo?! Kdo je bil tisti, ki je to ljudstvo že od nekdaj zanemarjal in je tiščal v temi in suženjstvu in mu odrekal vse pogoje za življenje? Ali ni bila to ona italijansko-istrska oligarhija, katere glasilo je — „Piccolo“?!!

In sedaj vam to hinavsko glasilo toži, da kultura istrskih mest še ni mogla doseči slovanskih barbarov. „Piccolo“ bodi enkrat za vselej povedano, da so ta mesta, v katerih gospodari oduška italijanska oligarhija, širila med našim ljudstvom samo temo in demoralizacijo, a ne kulture! Zato se istrsko ljudstvo lepo zahvali za tako kulturo. Je pa še drugih dejstev, radi katerih naj bi „Piccolo“ le molčal o brigantstvu med slovanskim istrskim ljudstvom. Naj raje pogleda v gotove pokrajine bližnjega kraljestva, kjer brigantstvo uprav cvete in kjer je nakopičenega še toliko blata, da se bo moral „Piccolo“ prijeti za nos. Zato naj raje pometa pred svojim pragom!

Namestnik princ Hohenlohe se je povrnil z Dunaja.

Odvetniško pisarno je odprl g. dr. Lj. Tomašič. Pisarna se nahaja v ul. Sanitni št. 3, I. nadstr. (Telefon mestni in unanji št. 24-15).

Iz pravosodne službe. — Namestnik državnega pravdnika Albert Tomacich v Trstu je imenovan državnem pravdnikom, a ostane v svojem službenem kraju.

Imenovanji v politični službi. Namestniški koncipist Fran Luković pride-ljen c. kr. okr. glavarstvu v Lošinj je imenovan provizoričnim okrajnim komisarjem, Domenik conte Rosetti pl. Scander pridelen c. kr. namestniškemu svetniku v Trstu pa provizoričnim koncipistom. Oba ostaneta na svojih dosadanjih mestih.

„Rdeči Prapor“ je zelo spekle in ujezilo, ker smo primerno ožiglosali postopanje socialistov v deželnem zboru istrskem. V prostaškem tonu zmerja in psuje okoli sebe, imenuje nas „narodnjakovske švinderlerje“, trapasto „Edinost“, solzavi švindl itd., kakor zna pač le on. Konstatirali smo pred dnevi dejstvo, da je „Rdeči Prapor“ — glasilo „jugoslovanske“ demokracije — molčal o postopanju socialistov v istrskem deželnem zboru. A v zadnji številki se mu je slednjič razvzvolnil jezik. Med zmerjanjem in psovanjem je „R. Pr.“ ne samo odobril postopanje socialistov v dež. zboru istrskem, ampak je celo izjavil, da bi v tem slučaju slovenski socialisti še huje postopali!

Tu jo imate, „jugoslovansko“ socialno demokracijo! Razkrinkala se je sama in vesel nas, da smo provzročili to. — Sicer se s temi politiki ne izplača dalje pripraviti.

Nova avtomobilska proga na pokopališču pri Sv. Anl. Jutri v nedeljo 30. t.

m. se otvori nova avtomobilska proga na pokopališču pri Sv. Anl. Avtomobili bodo počenši od 9. ure jutraj odhajali s trga Silvio Pellico vsakih 25 minut. — Vožnja tja oziroma nazaj stala bo za osebo 1 krono.

Knjige družbe Hieronimske za letošnje leto so došle. Dobiti jih je pri č. gosp. Ivanu Mandić-u ul. Cavana šte. 16 pritičje.

Sporazum na češkem in Slovenci. Celjski „Narodni Dnevnik“ izraža bojazen, da nas morajo češko-nemška pravna pogajanja navdajati s strahom vsakega dalekovidnega Slovenca, češ, da bomo, čim se ta sprava definitivno sklene, Slovenci še-le občutili nemški furor in da bo naš kmet pri tej kulturni stopinji, kakor je sedaj, težko vzdržal ta naval.

Kakor sicer pripoznavamo argumentom celjskega lista vso resnost, vendar menimo, da njegov pesimizem ni opravičen. Mi smo mnenja (ki smo je že iznesli včeraj), da bo namreč češko-nemška sprava v svojih posledicah ugodno vplivala tudi na razvoj stvari na jugu.

Zdi se nam neverjetno, da bi nas Čehi pustili na cedilu. Ne verujemo tega že iz čisto naravnega razloga, že v lastnem interesu ne smejo storiti tega. Svoje nazore hočemo še posebej podrobneje obrazložiti; za danes opozarjamo čitatelje na zaključek našega današnjega dopisa iz Prage, v katerem je navedena izjava „Narodnih Listov“, da Čehi tudi v bodoče v ničemer ne spreminijo svojega vedenja nasproti jugoslovanom.

Tramvajski uslužbenci so imeli sinoči zopet shod, na katerem je odbor poročal o dosedanjih korakih. Družba je pripravljena povišati plačo voznikom za 15 in sprevodnikom za 10 kron mesečno. Vse druge zahteve je družba odbila. Uslužbenci so sinoči sklenili, da vzamejo na znanje dosedanje korake odbora in ga pooblaste, da se pogaja dalje s posredovanjem namestnika in župana.

Magdalenska podružnica DMD priredi jutri v nedeljo pevsko zabavo s kolom sreče in šaljivo pošto v prid bodočega otroškega vrta. Domača zabava se bo vršila v gostilni konsumnega društva na Kolonkovcu (sv. M. M. Spodnja). Sodelovalo bo iz prijaznosti pevsko društvo „Slava“. Začetek ob 4. uri popol. — Vstopnina je brezplačna.

Ker je čisti dobiček namenjen za toli koristno stvar in ker bo isti odvisen skoro le od kolesa sreče, so naprošena vsa narodno čuteča srca, da pošljejo svoj mali dar v kakršnikoli obliki na blag. podruž., gosp. Benedikta Godina pri sv. M. M. spodnji.

Gg. tov. učiteljem. Podpisani prosijo, da vrnejo g. tov. v najkrajšem času knjige, ki so si jih izposodili v minulem letu v učiteljski knjižnici. — Ob enem obveščam da se bo od slej izposojevalo knjige ob četrtkih od 11—12. Knjižničar.

Ljudsko knjižnico v Šklednju otvori slov. akad. fer. društvo „Balkan“ v nedeljo 6. novembra. Otvoritev bo spojena z veselico z zanimivim vspeedom. Za danes naj povemo samo to, da bo prvi uprizorjena najnovejša J. Stokova burka Mutasti muzikant, ki bo gotovo ugajal. Žrtve za to knjižnico so velike, zato se sme tudi trdno upati, da prihiiti k otvoritvi vse, kar je v Šklednju napredno in za izobrazbo vneto.

Za Cir.-Met. obrambeni sklad so se zavezali nadalje prispevati sledeči p. n. gg.: 846. Županstvo Sežana (plačalo 50 K); 847. Gorsetovo omizje pri Novem svetu v Ljubljani, (plačalo 200 K); 848. Okrajna posojilnica in hranilnica v Sežani (plačala 50 K); 849. Volosko-Opatijsko slovensko omizje zaplotnikarji za spomin 20. sept. 1908 namesto venca na grob padlih žrtven kamen.

Družba sv. Cir. in Met. v Ljubljani prosi vse denarne zavode in narodne tverde, da bi blagovolili nabirati rabljene poštne znamke družbi v korist. — Leta 1909 je družba dobila za stare znamke K 182'60.

Tržaška mala kronika.

Samomor. Predsinočnim okoli 2. ure popolnoma si je v gornjem delu sprehajališča pri sv. Andreju 38-letni strojevodja južne železnice Ivan Ciber, stanujoč v ulici Belvedere št. 75 sprožil en strel iz revolverja v glavo. Bil je takoj mrtev. — Pri njem so našli pismo, v katerem je bil znesek K 110; glede tega zneska prosi samomorilec, da naj se ga razdeli v dobrodnele svrhe. Po običajnem zapisniku je bilo truplo prenešeno v mrtvašnico k sv. juštu.

Bosanski dezertir, umrl predsinočnjem. Bosanskemu vojaku, o čigar begunstvu in grozni smrti smo že poročali, je bilo ime Omar Franjević. Bil je Mohamedanec. — Pri njem so našli 6 K. Truplo so prenesli v mrtvašnico vojaške bolnišnice.

Okrađen in še zaprt. V gostilno „A tre pompieri“ v ulici Carducci je vstopil predsinočnjim krošnar Karol Bezek, stanujoč v Trstu v ul. Rettori št. 6, in je ponujal na prodaj dva para škornjev. Neki neznanec pa mu je med ogledovanjem eden par

ukradel. Vsled tega se je krošnjar raztogotil in začel razgrajati, nakar je gostilničar poklical redarja, ki je okradenega krošnjarja odvedel v zapor.

Ukradeni kolo. Mesar Apollonio iz Kopra je prijavil na tukajšnji policijski oblasti, da mu je dne 18. t. m. neki neznanec ukradel kolo, znamko Styria štev. 82.377, vredno 200 K.

Uzmovč na ribjem trgu. — Gospa Helena Majerič se je včeraj nahajala na ribjem trgu. Na enkrat jej je nek falot strgal torbico z rok, v kateri je bilo 60 kron. — Lopov jo je brž popihnil in ga ni bilo več najti.

Zadavljenega so našli včeraj popoldne nekoga neznanega človeka blizu Bazovice. Niso mogli še ugotoviti, gre li za samomor ali zločin. Truplo so prepeljali v mrtvašnico sv. Justa.

Koledar in vreme. — Danes: Narcis škof. — Jutri: 24. ned. po Bink. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 14.5 Cels. — Vreme včeraj: deževno. Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. — Zmerni vetrovi. Temperatura mila.

Izpred sodišča.

Tat z zaštitim srcem.

Naši čitatelji se gotovo spominjajo omega Natalie Cimolino, ki je bil pred dve leti zaboden v srce, a so mu bili razklano srce zašili v bolnišnici in je potem ozdravel.

Da je popolnoma ozdravel, da je ta nevarna operacija popolnoma uspela, dokazuje dejstvo, da se je moral isti Cimolino, ki mu je sedaj 21 let, včeraj zagovarjati pred sodniki radi zločina tatvine.

S Cimolinom vred sta sedela na zatožni klopi 22letni težak Anton Sancin in pa 18 letni pomorščak Ivan Godec, oba doma iz Trsta.

Vsi trije so bili toženi zločina tatvine, ker so dne 25. septembra t. l. v Kopru vlomili v stanovanje Jakoba Senica in tam vkradli raznih komadov obleke, perila in drugih predmetov, v skupni vrednosti 45 kron in bi bili vkradli še več, če bi jih ne bila na njihovem delu motila Ana Ivančič, ki je slučajno prišla v stanovanje Jakoba Senice.

Ko so jih koprski občinski redarji našli na parniku S. Giusto, ki je imel odpluti proti Trstu, je Cimolino vrgel v morje vetrice, ki jih je imel pri sebi.

Pri Sancinu so pa redarji našli nekaj Senici ukradenih predmetov, a pri Godcu dva vetriha, dočim so ostale Senici vkradene predmete našli skrite na parniku.

Včeraj, na razpravi, se je edini Godec priznal krivim, rekši, da je izvršil tatvino skupaj z nekim drugim, njemu nepoznanim človekom, in ne s soobtožencema.

Sancin je trdil, da je predmete, ki so jih bili našli pri njem, kupil od Godca, ktere ga pa ni poznal prej, kakor ni poznal niti Cimolina.

Ta poslednji je rekel, da je bil šel omega dne v Koper, da ponesi „mastigo“ (v žargonu kaznjencev pomeni mastigo — tobak) kaznjencem, ki so v koprski kaznilnici. Ponesel jim je tudi „sandrinel“ (v žargonu pomeni — papirčki za cigarete) in „sporko“ (— svinčnik). On ni prej poznal ne Sancina ne Godca in ni imel ničesar skupnega z njima. Ko so prišli redarji na parnik, je vrgel od sebe nožiček, ker je predolg in — če bi mu ga bili redarji našli — bi bil zapadel prestopku.

Sodišče je zaslišalo priče Andreja Delavalle, Petra Sandrin, Josipa Riccabon, Virginijo Marostega, Ano Gazzetta in Ano Ivančič, in je slednjič obsodilo Sancina na 18 mesecev, Cimolina na eno leto, a Godca na 10 mesecev težke ječe poostreno z običajnimi postji in osamljenji.

Odnešena, a ne okradena blagajna.

V noči od 21. na 22. septembra t. l. je bila odnešena blagajna iz mirodilnice g. Artura Trani v Piranu. V blagajni, ki je bila težka 173 kg. in vredna 240 kron, je bilo 450 kron denarja v gotovini in več vrednostnih papirjev in dragocenih predmetov, tako, da je skupna škoda z vrednostjo blagajne znašala K 1488.

Naslednje jutro so pa našli blagajno v nekem jarku. Blagajna je bila popolnoma pokvarjena od vdarcov, ki jih je bila dobila, vendar pa ni bila odprta in nje vsebina ni bila taknjena.

Sum, da je tatvino izvršil — ki tatovu ni primesla nobene gmotne koristi — je padel na 21 letnega zidarja Alojzija Fragiaco, doma iz Pirana in tam bivačega, ktere ga je orožništvo tudi aretovalo.

Sumilo se je pa o njem zato, ker je bil že prej kaznovan radi tatvine in ker so bili na licu mesta, kjer je bila blagajna vkradena, našli žepno ruto s črko „F.“, enako dvema rutama, ki so ju našli ob hišni preiskavi izvršeni na toženčevem domu.

Včeraj je moral Fragiaco radi tega odgovarjati sodnikom. Trdil je, da je nedolžen in da je on ono noč spal doma.

Sodišče je zaslišalo več prič, ki pa niso mogle dokazati, da je Fragiaco izvršil to tatvino, dočim je njegova sestra Katarina potrdila njegov „alibi“, češ da je Fragiaco ono noč spal doma.

In sodišče je v dvomu izreklo razsodbo, s katero se Fragiaco oprošča obtožbe.

Naše gledališče.

Jutri v nedeljo, 30. t. m. ob 8. uri zvečer

„Zapravljivec“.

igra, katere vprizoritev bo značila za naš oder lep napredek. Predstava bo lepa, zaokrožena in popolnoma na višku mogočnosti. Vsaj skrbno vršče se vaje nam to jamčijo. Na nogah je ves naš ensamble, pevski zbor Sentjakobske Čitalnice in vojaška godba. Kakor je predvidjati, bo to eden najlepših gledaliških večerov v tej sezoni.

Na praznik Vseh svetnikov, 1. novembra bosta dve predstavi: ob 4. uri popoldne

„MLINAR IN NJEGOVA HČI“, ob 8. uri zvečer burka:

„UGRABLJENE SABINKE“.

O žaloigri „Mlinar in njegova hči“ res ni izgubljati besedi. Igra si je vkljub svoji starosti ohranila trajno popularnost in si je pridobila splošno vpoštevanje na vseh odrih tudi največjih gledališč. Pri nas jo bodo predstavljali popoldne, da bodo mogli priti tudi naši okoličani in vsi, ki bi zvečer ne mogli k burki

UGRABLJENE SABINKE.

Ta burka ima mnogo pristnega humorja in zdravih dovtipov. Tudi ta igra je udomačena povsod. In povsod jo morajo imeti na svojem repertoarju. Opozarjamo še posebej, da se te igre ne bo ponavljalo: na praznik Vseh svetnikov ob 8. uri zvečer se uprizori prvi krat in zadnji krat v tej sezoni.

Na sv. Justa dan, 2. nov. ob 4. uri popoldne

„ZIMSKO SOLNCE“.

Najboljše priporočilo za to lepo predstavo je premiera, ki je bila prav dobro uspela. Nabito polno občinstva je bilo prvič, a zdaj bo naše gledališče prav gotov tudi polno, ker pridejo tudi tisti, ki ne morejo redno prihajati: okolica, z dežele in tisti, ki niso bili pri premieri.

Te štiri predstave torej nam jasno kažejo, kako resno in s trudom se briga gledališko vodstvo, da bi zadovoljilo vse in da bo omogočilo še lepši in trajen razvoj slov. gledališča.

Nikomur ne bo žal kdor obišče te predstave.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes tretjič Puccinijeva opera „Madame Butterfly“. EDEN. Varijetetna predstava.

Društvene vesti.

Odsek tržaškega „Sokola“ v Rojanu.

Danes 29. oktobra se vrši ob 8. uri in pol zvečer predavanje v prostorih „konsumnega društva“. Predaval bo br. dr. E. Rekar, o postanku in razvoju „Sokolstva“.

Ker je predavanje zelo zanimivo se pozivlja vse brate Sokole in prijatelje Sokolstva, da se mnogoštevilno vdeležijo tega prvega predavanja. Na zdar!

Odsek tržaškega „Sokola“ na Prosoku se ustanovi v nedeljo 30. oktobra t. l. Popoldne ob 3. uri se vrši ustanovni občni zbor v prostorih „Gospodarskega

Otvoritev nove slovenske trgovine!!

Čevljarstva zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera vecchia štev. 38

prodajalno obuval

LASTNEGA PRIDELKA Zadruha izdeluje vsakovrstna obuvanja od najpreprostejšega do najfinjšega ter sprejema tudi poprave.

Priporočamo se to: glavni občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruge, a bode najslavnostno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. **Cene zelo nizke.**

NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO.

Zoplo se Vam priporoča,

da kupite

stearične sveče

Novo tržaško tovarno (Nuova Fabbrica Triestina „Marca Angelo), katere so najboljše vrste in po nizki ceni.

Guido Bienenfeld

Trst - ulica Coroneo 39 - Trst

Odlikovana pekarna in sladničarna

z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu leta 1909

Acquedotto 15 - Podruž. ul. Miramar 9

naznanja slavnemu trikrat na dan svež kruh.

Prodajalnice je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi bliskotli posebno za čaj. Ima razna fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krokaty itd., kakor tudi vse predmete za speči. Ima tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni.

Bresplačna preizkušnja na domu. — Priporočila po najnižji ceni.

se slavnemu občinstvu z odlično spoštovanjem

Vinko Škerk : Trst

Peter Jeraj

Zaloga pohištva

Ulica Vincenzo Bellini 13 vogal ulice S.ta Caterina

TRS7

Glasovita krojačnica

Anton Grosser

TRST, CORSO 21. II. nad.

Bogata izbira blaga tu- in inozemskih (angleških) tvrdk.

Originalna razstava

ERLICH HATTA

Trst, Bar. vecchia 4

kaže občinstvu rapidno zdravljenje veneričnih in sifilitičnih bolezni z novim sredstvom: ERLICH-HATTA 606 in v različnih stadijah. — Vstopnina 40 stotink. Odprto od 9. zjutraj do 9. zvečer.

Ob petkih samo za dame.

Kupujte KOLINSKO CIKORIJU!

EMPORIUM gramofonov, plošč in druge potrebščine

E. ZANETTI

Trst, ulica Cayana 4.

Najbolje oskrbljena zaloga dežele. Izbira plošč: velikih, dvojnih, slovenskih po 2 K komad. Vse druge znamke z 20% odbitka.

Krasni gramofoni po 18 kron

Veliki popustki preprodajalcem.

Katalogi zastoj. — Popravljanje.

Trst - Via Arcata - Angolo via Sapone št. 9 - Trst

„All' Artigiano“

Trst, via Arcata -- Angolo via Sapone 9

izgotovljene obleke

za moške in dečke. -- Izbor hlač in srajc za delo.

Trst - Via Arcata - Angolo via Sapone št. 9 - Trst

OSKRBNISTVA

Posreduje pri nakupu in prodaji in zamenjavi realitet v mestu, na deželi, gospodarskih in gozdarskih, in pri posojilih na hipoteke.

Računski bureau
Nicolò Coussini, Trst
via Cecilia štev. 14.

Zaloga in delavnica F. VIDALI, Trst via S. Lazzaro 22

Prejemlje naročbe, poprave in čiščenje vsakovrstnih kožuho.

Shranjuje kožuho z jamstvom zoper kakoršno si bodi škodo

društva na Proseku združen z predavanjem br. dr. E. Rekarja, tajnika tržaškega Sokola: „o postanku in razvoju Sokolstva“.

Prosečani in Kontovelčani prihitite v obilnem številu na ta važen sestanek.

Akad. teh. društvo „Tabor“ v Gradcu bo imelo svoj I. redni občni zbor danes v soboto, ob 8. uri zvečer v gostilni „zur grünen Steiermark“. Spored običajen.

Veselični odsek telovadnega društva „Sokol“ v Trstu naznanja, da se vrše danes zvečer ob 9. uri navadne plesne vaje v društveni telovadnici. Poučevalo se bode novi ples „Lanciers valse“.

Pevsko društvo „Kolo“. Danes zvečer točno ob 8.30 uri pevska vaja v ul. S. Francesco št. 2, katere naj se člani radi blajajočega se nastopa udeležijo polnoštevilno.

G. odborniki pev. dr. „Hajdrih“ na Proseku so vabljani, da se udeležijo odboro-rove seje danes v soboto, ob 8.30 uri zvečer.

Pevski zbor podružnice Glasbene Matice v Trstu. Danes zvečer točno ob 8. uri pevska vaja za sopran. Prevodja.

Odbor Z. J. Ž. vabi vse slovenske železničarje na zaupni sestanek, ki se vrši danes v soboto dne 29. okt. v društvenih prostorih ul. Lavatoio št. 1.

Odbor Z. J. Ž.

DAROVL

— Posojilnica in hranilnica v Sežani daruje 10 K za slov. visokošolce v Gradcu. Denar hrani uprava.

Za isti namen so darovali sledeči rodoljubi znesek od K 6-90 in sicer: Leopold G., Andrej Ž., Eduard R., Anton N., Andrej B., vsak po 1 K. Ivan B., 60 st., Fran P., Eduard P., po 40 stot., Ivan Ob., 30 st. in Joža Sp. 20 st. Denar je naložen pri trgovski obrtni zadrugi.

Nar. del. organizacija.

sklicuje za nedeljo, dne 30. oktobra ob 10. uri predpoludne v dvorani gostilne „Pri Breskvi“ na Belvederu št. 8

javni shod

vseh provizoričnih in stalno nameščenih vslužbencev c. kr. javnih skladišč in delavcev.

DNEVNI RED:

1) Razmere v prosti luk

2) Neizpolnjene zahteve delavcev.

K obilni udeležbi vabi **ODBOR Shod NDO v Škedenju**. V soboto, dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer se vrši v prostorih „Gospodarskega društva“ v Škedenju društveni shod NDO, na katerem se bo razpravljalo o razmerah v škedenjskih plavžih in kako urediti za škedenjsko delavstvo izobraževalno delo v zimskih mesecih. Z ozirom na ta važni dnevni red je upati, da se delavstvo udeležijo tega shoda v čim najobilnejšem številu.

Krajna skupina NDO „Sv. Marko-sv. Andrej“. Podpisani uljudno vabim vse tov. odbornike in njih namestnike na zadnjo redno sejo, ki se bo vršila nocoj v soboto točno ob 8. uri v prostorih NDO pri Sv. Jakobu.

Prosim, da se tov. odborniki polnoštevilno udeležijo te seje, ker imamo mnogo koristnega in velevažnega sklepati za našo skupino. Predsednik.

Vesti iz Goriške.

Shod proti draginji priredi v nedeljo, dne 30. t. m., Narodna delavska organizacija v Gorici. Shod je javen in dostopen vsakomur in se vrši ob 9. uri in pol v dvorani Trgovskega doma. Akcija proti draginji zavzema vse večji obseg od dne do dne, in prav hvalevredno je od goriške N. D. O., da tudi ona stopi s tem javnim shodom v krog borilcev proti vidno naraščajoči splošni draginji.

Gorica je tudi eno onih mest, v katerem je prebivalstvo, zlasti pa delavstvo in to bodisi ono, ki služi svoj trdi vsakdanji kruh z delom svojih rok, ali pa tudi ono, ki si ga služi s svojim umom, pod težo draginje, dasiravno bi bile prav tu prilike za znosnejše življenje. Pričakovati je torej, da se udeležijo shoda pred vsem narodno delavstvo v čim največjem številu, ravno tako pa tudi drugo občinstvo, posebno pa žensko, ki je gotovo najbolj prizadeto zlasti po draginji živil. V nedeljo torej vse na shod, da dvignemo odločno svoj glas proti čim dalje tem neznosnim življenjskim razmeram.

Zadnje brzojavne vesti.

† Posl. Bjeladinovič.

KOTOR 28. V Risani je umrl dalmatinski državni poslanec Mihajlo Bjeladinovič. Pokojnik je bil poslanec Boke Kotorske in pristaš srbske stranke. V državnem zboru je pripadal „Zvezi južnih Slovanov“.

Nadomestna državno- in deželnozborska volitev na Dunaju.

DUNAJ 28. Na današnji nadomestni volitvi za izpraznjeni mandat dr. Luegerja v državni in deželni zbor je bil državnim poslanec izvoljen župan dr. Neumayer. Za deželnozborsko volitev je potrebna ožja volitev med krščansko-socialcem Preyerjem in socialistnim demokratom Schuhmayerjem.

Lepa soba s brano se odda pri slovenski družini v ulici Boe accio št. 5 II. n. vrata 9. 1904

Kupim dobrega lovkega psa istrake pasme. Poudarba na: Ivan Vidmar, Črni vrh pri Idriji. 195

V najem se odda lepa meblirana soba pri nemški družini. Cena nizka. Ulica del Ronco št. 6, II. nadst., vrata 14. 1803

Sadnega drevja več tisoč krepko rasilih jablan, bruš, črešnje, brskve, dobrih vrst Bilf 30.000 zavarovano najbolje Mentisole in Rijarije odda p. ugodni ceni. Vinar sko sadjarsko društvo v Rihonbru. 1743

Izredna prilika! Proda se 6 kraljnih strojev Singer, moder nih, služnih tudi za pletenje K 100. Tri za domačo rabo K 62. J-mstvo 3 leta. — Sita Catarina 9, dvo-rišče zaloga 1. 1751

Naznanj-m da sem odprl gostilno v ulici San Marco 21. Točim vsakovrstna vina in budjevsko pivo. Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Za cenjeni obisk se priporoča Viktor Kobič. 1667

Istrsko vino, belo, novo črno na drobno po 64 vinarjev liter, zelo al-dko 80 vin, novo žganje po 120 liter. — Prodaja poreška klet na Opčinah. 1773

Odda se na trgu Barriera št. 11 v najem prostor, ki je jako primeren za kako malo prodajalno ali obrt. Popraviti v Mlekarni Hrušica, ulica delle Poste št. 16. 201

UGODNA PRILIKA.

V veliki fini botiljeriji in slaščičarni

vogal ul. Ghega

in trga vojašnice (blizu Nar. Doma in kavar. Fabria) Bogat izbor najboljih vin in likerjev prvih tovarn naše države. — Izvrsne slaščice.

Cene zmerne. — Postrežba tudi na dom.

Arti Spumante, Refolk sagrebški Polinkovao in Sokol Posebne vrste: Buse po najzmernejših cenah. — FAVE po 2 kroni klogram

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-finejši in najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove (vokal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke konami za otroke. Povračiti, močne jope kakor tudi snnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski leden. Nepremodljivi plašči (pristni angleški). Specialiteta: blago tu- in inozemskih ovsn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovjši odi točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Zaloga tu- in inozem. vin, špirita likerjev in razprodaja na debelo in drobno

JAKOB PERHAUC

Trst, la delle Acque št. 8, Trst (Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega šampanjca, penecih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mosella in Obianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovci, alivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz do-tičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši Razpo-tilja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko. Razprodaja od pol litra naprej.

Avt. civilni zemljemerec

Kristjan Pertot

se je preselil v Via Commerciale št. 3

I. nadstropje, Telefon 2376

Priporoča se slavnemu občinstvu kot edini slovenski zemljemerec.

Velika klobučarna

G. Doplicher

Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.

Specialiteta: trdi angleški klobuki.

Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST

Corso št.

34.

Nova trgovina

z oljem, kisom in milom

z bogato izbero sveč vseh kakovosti

Pošilja se po pošti franko na dom. ::

--- ulica Giulia št. 25.

Za obilen obisk se priporoča G. BIAGGINI.

Pekarna in slaščičarna: Ivan Pertot-Susič Trst, via Cavana št. 17 (na-sproti sodišču). Zalagatelj dru-štva „Società Cooperativa fra Impiegati privati“ v Tr-stu. — Večkrat na dan sveč kruh. Najdn. slaščice. Prišlja na dom Prema naročila za vsako pecivo. Velika zaloga moke Majdičeve in drugih prvih mlinov po nizki ceni.

Zakupnika posestva išče takoj družina bi-sajoča na Škorkli. Eventuelne ponudbe sje re ena odvetaik dr Fran Brndić, Via Nuova št. 12. 1726

Ivan Godina

stavbni klepar

TRST - ulica Scussa št. 3 - TRST

Izvršuje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela :: kakor n. pr. s a-bna, pomorska in obrtna. :: Poprave iz bandona cinka, medena, bakra itd

se izvršujejo točno in solidno.

KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. - Pro-daja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin i. t. d.

vse to po najnižjih cenah

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Svarilo!

Schicht-ovo milo je prave

imamo z imenom

Schicht

in znamko „Zelen“.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Prodajalna jestvin in koloni-jalnega blaga

Ulderico Basso

Trst, ulica Farneio 14

Blago vedno sveže

in cene zmerne.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

„PRI STARI BRESKVI“ v ulici Belvedere št. 17 se toči iz-vrstno pivo in vino.

GOSTILNA

„Al Cigno“

Trst, ulica Giorgio Vasari 12

(na vogalu ulice Giuseppe Parini)

toči najbolji kraški teran, belo vipavsko in črno istrsko vino. — Vedno sveže Budjeviško pivo. — DOMAČA KUHINJA. — Cene zmerne.

Postrežba točna. — Za obilen obisk se priporoča Anton Bolé.

ODLIKOVANA

tržaška prodajaln. obuval

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21

Razn. različnih izberov najfinjših moških in žen-skih obuval po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakovi . . . po K 10.—

Usnje Boxcalf z elastiko . . . po K 10.—

Usnje Boxcalf oblika Derby . . . po K 10 50

Usnje Boxcalf z zaponami Triumph po K 10 50

Eraki za dečke 1 K manj. — Vskov. blago I. vrste

Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads.

od 9. do 1. in od 3. do 6.

Specijal. gumij. predmetov

Elastične nogovice, kilni pasi, pasi irigatorji, sponzorji, gum. rjuhe, cevi za vino, vodo, plin OVATA. Prodaja in poprava črevljev iz gume ter gumijevih predmetov.

Higijenični predmeti

CENE ZMERNE. CENE ZMERNE

Federico Steindler, Acquedotto 14.

-I- Giulio Reddersen -I-

TRST, ulica Giosuè Carducci št. 23

TELEFON št. 513

urgično orodje, ortopedični aparati, materij, umetne roke in noge, berglje, kilni pasi, elastični pasi in nogovice, elektroterapične priprave, aparati za inhalacijo.

SKLADIŠČE potrebščin za kirurškična zdrav-ljenja. Potrebščine iz gum' in avoprodajnega blaga.

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo moke

TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13

Postrežba: točna.

CENE ZMERNE.

Giacomo Monaro

urar in dragotinar v Trstu, ulica della Guardia 22

VELIKA IZBERA SREBRNIH IN ZLA-TIH PREDMETOV. — POPRAVE IN NAROČILA SE IZVRŠUJEJO PO NAJ-ZMERNEJŠIH CENAH.

Kupuje se zlato in srebro.

Umetni: fotografični

pri sv. Jak- bu - TRST. ateljé pri sv. Jak- bu - TRST.

ulica Rivo št. 42 (pritližje)

Izvršuje vsako fotografsko delo, ka-kor tudi razglede, pesniške, nota-njost lokalov, porcelanaste ploče za vsakovrstne spomenike itd. itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsakatero fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na doma, eventuelno tudi znanj mesta.